

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 48, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 30 halerczy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysława Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej.

Cena ogłoszeń:

Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.
 „ III „ „ „ petitowy 1 „ 20 „
 „ IV „ „ „ „ — „ 60 „
 Drobne za wyraz — „ 20 „

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie 5 k. — h.

Z odnośnikiem do domu . 6 k. — h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie 6 k. — h.

CKINO Y. CZARY. *Gdy serce nienawiścią pała*
 Począwszy od Czwartku 1 Sierpnia 1918 r. Tylko przez cztery dni!
 dramat cyrkowy w 5-ciu częściach z udziałem słynnej POLI NEGRI w roli „Tancerki z węzami“
 Podczas demonstrowania obrazów przygrywa doborowy duet.

Poszukuję żony
 nadzwyczaj wesoła komedia.

JULJAN MIECZNIKOWSKI
 R A D O M .

WEŁNIANE
 JEDWABNE
 BAWELNIANE WYROBY
 PRZYJMUJE FUTRA NA PRZECHOWANIE.

Teatr Polski
H. CZARNECKIEGO

W SALI GIMNAZJUM MĘSKIEGO
 w Sobotę 3 Sierpnia 1918 r.
 INAUGURACYJNE PRZEDSTAWIENIE
 Rekordowa „KSIĘŻNICZKA CZARDASZA” Rekordowa
 operetka w 3-ch akt. E. Kalmana.

Tańce — Ewolucje
 Początek o godzinie 8-ej minut 15 wieczorem.

Papiery listowe

poleca Skład Papieru

Edward Suchański w Radomiu.

Telegramy „Głosu Rad.”

Południowo-Wschodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

WIEDEŃ, 31-go lipca. Donoszą urzędownie:

WŁOSKA WIDOWNIA BOJU.

Na włoskiej widowni boju bezskutecznie nieprzyjacielskie napory ogniowe i ogień przeszkodowy na obszary tyłowe.

Nadpor. Linke-Crawford odniósł 27 zwycięstwo w powietrzu.

ALBANJA.

Na albańskim froncie ponowił nieprzyjaciel swoje silne ataki na nasze pozycje na południowym brzegu Semeni i na grzbiecie górskim Mali Silowes. Z wojsk naszych, które w zaciętym oporze i dzielnym kontratakami unicestwiły wszystkie wysiłki atakującego, zasługuje na szczególną wzmiankę bataljon III 29 budapeszteńskiego pospolitego ruszenia i górno-węgierski (Koszycki) graniczny bataljon strzelców № 36.

Szef sztabu jeneralnego

Zachodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

BERLIN, 31 lipca. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Front armji ks. Rupprechta.

Żywa nocna czynność wywiadowcza. Częściowe ataki Anglików w okolicy Merris (na północ od Lys) i po obu stronach Ailetto (na południe od Arras) zostały odparte.

Front armji niemieckiego następcy tronu.

Na froncie bojowym zaatakował nieprzyjaciel wielkimi siłami nasze nowe linje na północ od Qureq i nasze pozycje na wzgórzach leśnych na południowy wschód od Reims, Francuzi, Anglicy i Amerykanie zostali odrzuceni na swoim całym froncie. atakowym wśród najcięższych strat dla nieprzyjaciela. Punkt ciężkości nieprzyjacielskiego ataku był skierowany przeciw frontowi Ardenes-Fere-en-Tardenois.

Tu przypuszczały szturm ustawicznie na nowo gęste fale atakującego przeciwnika przed i po południu. Szturm ich załamał się częściowo w naszym kontruderzeniu. Po południu rozszerzył nieprzyjaciel swoje ataki poprzez Fere-en-Tardenois ku wschodowi aż do lasu Menniere. Miały one tak samo mało powodzenia jak i ataki częściowe, które prowadził rano w lesie koło Menniere w godzinach wieczorowych na szerokim froncie na zachód od Ville-en-Tardenois. Na południe od

Reims powtórzył nieprzyjaciel pięciokrotnie swoje ataki między Chamblucy i Vrigny, na pojedynczych miejscach i kontynuował je aż do do późnego wieczora w gwałtownych atakach częściowych. Wszędzie został krwawo odparty.

W Szampanji wypędziliśmy nieprzyjaciela na południe od góry Smereczanej(?) z rowów, które trzymał jeszcze do natarcia w dniu 27 lipca i zajęliśmy nieprzyjacielski punkt oparcia na północny wschód od Pertes.

Por. Loewenhardt odniósł 46 zwycięstwo w powietrzu.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorf.

Zamach na gen. Eichhorna

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

BERLIN, 31 lipca. Biuro Wolffa donosi z Kijowa pod datą 30 lipca:

Na generała marszałka polnego von Eichhorna i jego osobistego adiutanta kapitana v. Dresslera wykonał jakiś mężczyzna, który się zbliżył dorożką, zamach bombowy o godz. 2 po południu w drodze z kasyna do mieszkania, w bezpośrednim pobliżu tego. Obaj są bardzo ciężko ranni. Ten, który wykonał zamach i woźnica zostali aresztowani. — Dotychczasowe śledztwo wskazuje, że źródło zamachu znajduje się w Moskwie w partji socjalno-rewolucyjnej poza którą stoi, jak wiadomo koalicja.

Koalicja prze bezwzględnie do rozstrzygnięcia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

LUGANO, 31 lipca. Paryski korespondent „Secolo” dowiaduje się, iż według zapatrywania francuskich krytyków militarnych, koalicja czyni ostatnie przygotowania by bitwę na zachodzie wśród wszelkich warunków doprowadzić do rozstrzy-

gnięcia, z tego powodu ściga nadzwyczaj wielkie kontyngenty wojsk.

Carewicz nie żyje.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

ZURYCH, 31 lipca. „N. Z. Z.” donosi z Sztokholmu: Według wiadomości z Petersburga należy z największym prawdopodobieństwem przyjąć, że także śmierć carewicza nastąpiła; miała ona nastąpić z początkiem lipca.

Niemcy myślą o pokoju.

Zmiany w Naczelnej Komendzie.

„Głos Narodu” donosi z Berlina: W niemieckich kołach politycznych, szczególnie zaś wśród t. zw. stronnictw większości Sejmu Rzeszy panuje przekonanie, iż obecnie znowu zbliża się pora do podjęcia akcji za pokojem, opartym na porozumieniu. Wypadki coraz bardziej prą do ponownych kroków w rodzaju rezolucji pokojowej i można się spodziewać, iż akcja ta ujawni się w całej pełni z początkiem jesieni, zwłaszcza, gdy sprawdzą się oczekiwania iż w tym samym czasie zmiany w Naczelnej Komendzie staną się faktem dokonany.

Rychły koniec wojny.

Sprawozdawca wojenny „Daily Telegraph”, Filip Gibbs, powiada, że wojna ukończy się wcześniej, niż ludzie myślą, a to „zanim liście poślókną”.

Sprawy polskie.

Berlin a sprawa polska.

W kołach polskich, które otrzymują poufne informacje z Berlina, zapewniamy, że jeszcze w ciągu tego roku w sprawie polskiej zapadnie ostateczna decyzja.

Orędzie Papieża o położeniu Polski.

Rzymska „Tribuna” donosi, że nadzwyczajny delegat papieski mgr. Ratti wysłał do papieża memoriał o położeniu Polski. Na podstawie tego memoriału ukaże się orędzie papieskie w sprawach polskich.

Podziękowanie.

Wielebnym Siostram Miłosierdzia jak również Szanownym Lekarzom, a w szczególności p. Dr. Olewińskiemu za troskliwą opiekę, jaką otaczali przez czas choroby ukochanego syna i brata naszego składamy serdeczne podziękowanie.

Nadto Czcigodnemu Duchowieństwu, Wielebnym Siostram Miłosierdzia oraz wszystkim, którzy brali czynny udział w orszaku pogrzebowym i nabożeństwie za spokój duszy

Ś. p. ks. Ładysława DUKIELSKIEGO

z głębi zbolełych serc naszych składamy tą drogą „Bóg zapłać“.

RODZINA.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Piotra Ap. w okowach

Jutro: † N. M. P. Anielskiej.

Wschód słońca o godzinie 5.06. Zachód o godzinie 7.05. Długość dnia godzin 14.01.

Kronika ogólna.

Odbudowa kraju. W Królestwie Polskim istnieje 56 spółek włościńskich dla produkcji wyrobów betonowych na potrzeby wsi, założonych przez Centrale Tow. Rolnicze. Obecnie większość tych spółek postanowiła przekształcić się w towarzystwa budowlane dla odbudowy spalonych i zniszczonych domostw. Zarządy spółek prowadzą pertraktacje z towarzystwami oszczędnościowo-pożyczkowymi o dostarczenie im kredytu na utworzenie kapitałów obrotowych, a to w celu rozpoczęcia działalności w najbliższym czasie z powodu powrotu uchodźców, dla których konieczne jest odbudowanie domów, przed nastaniem pory zimowej.

Kronika miejska.

Falszywe „Kierunki“. Śród przywożonych obecnie z Rosji nowych banknotów rublowych, t. zw. „Kierunek“, jest sporo falszywych, które różnią się od prawdziwych tym, że wyraz „znak“ jest nieco niżej od innych w tym samym wierszu wyrazów i jest on nieco ciemniejszy niż na innych—prawdziwych.

Zajęcie z Milicją. Zakomunikowano nam fakt następujący: w ubiegły wtorek w domu № 69 przy ul. Skaryszewskiej, pomiędzy zamieszkałą tam lokatorką A. Podlewską, a znajomą jej wyniki zatarg na tle osobistym, w którym interwenjował jeden z funkcjonariuszy Milicji. Skutek był taki, że milicjant, zbyt widocznie krewki, podał na P. bluzkę, przyczym zelżył ją w sposób wysoce grubiański i ordynarny. Poszkodowana udała się ze skargą do Naczelnika Milicji, nie tylko jednak że przez obecnych funkcjonariuszy nie została dopuszczona, ale nadto poturbowano ją w sposób wręcz niedopuszczalny przez funkcjonariuszy porządku publicznego. Nie wątpimy, że fakt ten zdarzył się bez wiedzy władzy milicyjnej, która niewątpliwie podobnego rodzaju ekscesy usunie.

Ruble skoczyły w górę! Od kilku dni daje się zaobserwować znaczne podniesienie się rubli. Obecnie za rubla dają już 3 kor.

Zmiana kursu waluty posłużyła oczywiście „sprytniejszym“ do wykorzystania sytuacji i podniesienia cen za niektóre artykuły codziennej potrzeby.

Trzeba zarobić na wszystkim!...

Nagrodenie. Właściciel i kierownik technicznego biura Ogrodniczego w naszym mieście p. T. K. Czerwiński otrzymał obecnie na konkursie warszawskim pierwszą nagrodę za wykonanie planu parku miejskiego w Zamościu.

Z KRAJU.

O Polski Instytut Narodowy w Lublinie.

Na ostatnim zjeździe delegatów Stowarzyszeń budowlanych w Radomiu między innymi powzięto następującą uchwałę. Zjazd wzywa Patronat do powołania

Komitetu Obywatelskiego, któryby zajął się zorganizowaniem w Lublinie Polskiego Instytutu Narodowego.

Chełmszczyzna dla Polski

W dniach najbliższych sprawy ekonomiczne ziemi Chełmskiej pozostające dotąd pod zarządem komend etapowych austro-węgierskich przechodzą w ręce generalnego gubernatorstwa lubelskiego. Na zewnątrz jest to dostatecznym wcieleniem ziemi Chełmskiej do tej części Królestwa Polskiego, która pozostaje pod okupacją austro-węgierską.

Ciekawe wieści z Chełmszczyzny.

„Głos Ziemi Chełmskiej“ donosi:

W ciągu dwu ostatnich miesięcy do ziemi Chełmskiej powracają z Rosji liczne rzesze uchodźców i ruch ten z każdym niemal dniem wzrasta. Do powiatu Chełmskiego napłynęło około 6.000 uchodźców.

Powracają przeważnie Polacy i koloniści niemiecy, liczba Rusinów wynosi 20 procent powracających. Stosunkowo najliczniej powracają koloniści niemiecy, a to ze względu na wydatną opiekę i pomoc władz okupacyjnych, które wszelkimi środkami ułatwiają im powrót do ich kolonji. Najliczniej koloniści niemieccy powrócili do powiatu Chełmskiego i tam już bardzo silnie zaciążyli na jego życiu społecznym.

W powiecie Chełmskim wzmógł się obrót ziemią; uchodźcy, nie posiadając inwentarza i gotówki na zagospodarowanie, sprzedają swoje gospodarstwa sąsiadom. Widocznie miejscowi gospodarze posiadają sporo gotówki, jeżeli z ogromną chęcią się rzucają na zaofiarowaną ziemię, podbijając się wzajemnie w cenach. Cena morga doszła do tysiąca rubli. Pocieszającym objawem jest fakt, że chłop polski jest przeważnie nabywcą. Zbywania ziemi polskiej w ręce obce nie zauważono.

Powracający Rusini i koloniści Niemcy ustosunkowują się do społeczeństwa polskiego najrozmaiciej. Najbardziej wyraźne i określone stanowisko zajęli Niemcy, występujący bardzo solidarnie i bezwzględnie.

Od czasu ich powrotu na terenie pow. Chełmskiego, gdzie stanowią oni dość poważny odsetek, wzrosła liczba zatargów i awantur dość głośnych w okolicy.

Wśród powracających Rusinów niema jednolitego nastroju. Wracają jednostki przepojone teorjami bolszewickimi, ukrajinizmem, ale wracają także rozgoryczone rewolucji i wogóle państwowością Rosyjską. Jest nawet wielu takich, co w Rosji przyjeźli katolicyzm, lub obecnie po powrocie decydują się na porzucenie prawosławia.

Pamiętajcie o Podlasiu i Chełmszczyźnie!**AKUSZERKA**

posiadająca dyplom z odznaczeniem, długoletnią praktyką Warszawską, udziela porad, przyjmuje panie do domu, zamówienia na wyjazd, wykonywa wszelkie zlecenia lekarskie

LUCZYŃSKA

522—0

Marjacka № 11, front I piętro.

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY, KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa

BIURO TECHNICZNE

DLA BUDOWY MŁYNÓW, TARTAKÓW i CEGIELN

M. KANAREK Sp. z ogr. por. Kraków, Szewska 9.

Oddział Radom Długa 23.

Projektuje i urządza młyny z popędem parowym, motorowym i turbinowym. Dostarcza maszyny młyńskie, tartaczne wszelkiego rodzaju, oraz kamienie młyńskie, gatry, cyrkularki, piły gatrowe, piły do cyrkularek, toczki szmirglowe i t. p. przybory tartaczne.

Firma dysponuje pierwszorzędnymi siłami technicznymi i posiada własny warsztat mechaniczny.

Odwiedziny inżynierów, plany i kosztorysy na żądanie.

394—0

Spółka Pracowników Handlowych

dla

Handlu Artykułami Domowego Gospodarstwa

Radom, ul. Kościelna № 2

poleca: wszelkie artykuły w zakresie domowego gospodarstwa wchodzące.

540—4

Pracownia Obuwia

„L. DUTKOWSKI“ ulica Lubelska 36

poleca Sz. Publiczności swe wyroby ze skóry pierwszej jakości po cenach umiarkowanych

Kąpiele „Krynica“

Kozienicka № 42.

Wanny, prysznicze czynne codziennie.

Łazienka—piątki, soboty. 406—0

W dniu 29 lipca r. b. na stacji Skarżysko skradziono ewent.

zgrabiono wraz z gotówką oraz innymi dowodami blanko-weksle na rb. 400 z datą 1912 r., podpisane przez Franciszka Krzemieńskiego. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot pod adr. Wł. Krzemieński, Przedbórz, obwód Kozłowski. 539—3

NADSZEDŁ ŚWIEŻY TRANSPORT

Cementu

dobrze wypalonego firmy „GRODZIEC“ do N. Przednowka, Warszawska № 8.

OGŁOSZENIE.

Podaje do wiadomości Szanownej publiczności, że nadal prowadzę przerwany podczas wojny zakład koszykarski, jak również przyjmuję wszelkie obstalunki i reperacje wchodzące w zakres robót koszykarskich: kupuję wiklinę, chmiel świeży i starszy, płacąc cenę odpowiednią. Warszawska 8 w podwórzu.

N. Przednowek.

Zgubiono karty świadectwa ogrodnicze, kor. 30 i legitymację na nazwisko Stanisława Strugalskiego wydaną przez Urząd gminy Wojciechówce, pow. Opatowski, łaskawy znalazca zechce odnieść do Adm. „Głosu“. 534-1

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane
LUBELSKA 41.

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Poleca:

BIURO BUDOWLANE i HURTOWNIA.
Cement, Papa, Eternit, Dachówka, Cegła, Smołowiec, Gwoździe, Żelazo, Wapno.
Po cenach hurtowych.

291—10

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BLACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZYNOWE i CYLINDROWE, SMAR do WOZÓW.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński“—Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwoleniem censury wojennej.